

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการเสริมสร้างกรมทหารราบยานเกราะเบาของกองทัพบก
กรณีศึกษากรมทหารราบที่ ๑๑๒

โดย : พันเอก อัครพัฒน์ เทพณรงค์

สาขาวิชา : การปฏิบัติการร่วม/ผสม

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : พันเอก ดร.

(คมศักดิ์ เจียมวัฒนาเลิศ)

กรกฎาคม ๒๕๖๔

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างกรมทหารราบยานเกราะเบาของกองทัพบก กรณีศึกษากรมทหารราบที่ ๑๑๒” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ แผน แนวคิด ทฤษฎี หลักนิยม เอกสารวิจัย บทความทางวิชาการและแนวทางการเสริมสร้างกรมทหารราบยานเกราะเบา (กรม.ร.ยก.เบา) ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาขั้นตอนการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรคของการเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา ของกองทัพบก (ทบ.) และเพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา ของ ทบ. กรณีศึกษากรมทหารราบที่ ๑๑๒ (ร.๑๑๒)

ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษาวิจัยเฉพาะ ร.๑๑๒ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับนโยบายของ ทบ. ผู้บังคับบัญชาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ ร.๑๑๒ และผู้ปฏิบัติการในหน่วยใช้งานยานเกราะของ ทบ. ขอบเขตด้านเวลาของการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผลการดำเนินงานและการดำเนินงานของ ทบ. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเฉพาะด้าน หลักนิยม (Doctrines) และโครงสร้างการจัดหน่วย (Organizations) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๖ ท่าน กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ปฏิบัติการจำนวน ๑๙ ท่าน รวมทั้งใช้ผลจากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมประกอบการวิเคราะห์โดยใช้

หลักการวิเคราะห์ SWOC (SWOC Analysis) และเทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา ของ ทบ. ขาดการบูรณาการขีดความสามารถในด้านหลักนิยม โครงสร้างการจัดหน่วย และขีดความสามารถด้านอื่นที่สำคัญอย่างประสานสอดคล้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้เกิดช่องว่างขีดความสามารถในแต่ละด้าน

ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย พบว่า **ภาพรวมการเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา ด้านหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วย** ทบ. ควรกำหนดขั้นตอนในการเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการ ๕ ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย ๑) การทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แผน นโยบายและปัจจัยแวดล้อมจากภายนอกและจากภายใน ทบ. ๒) การทบทวนภารกิจ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการและภัยคุกคามในลักษณะ Mission & Terrain & Threat Based Approach แบบผสมผสาน ๓) การทบทวนขีดความสามารถที่จำเป็นในลักษณะ Capability Based Approach โดยมีกลไกรับผิดชอบที่เหมาะสม และมีการบูรณาการขีดความสามารถในแต่ละด้านอย่างสอดคล้อง ได้แก่ ด้านหลักนิยม ด้านโครงสร้างการจัดหน่วย ด้านการฝึกและการจัดการฝึก ด้านยุทธโศปกรณ์ ด้านลักษณะผู้นำและการศึกษาทางทหาร ด้านกำลังพล ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านนโยบายอย่างประสานสอดคล้องในลักษณะ Cross Units and Functions ๔) การออกแบบขีดความสามารถสำคัญที่เกี่ยวข้อง และ ๕) การทดลองใช้และประเมินผล ทั้งนี้ ทบ. ควรให้ความสำคัญกับการทบทวน/ปรับปรุง/พัฒนาหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วยที่ต้องการสำหรับ กรม.ร.ยก.เบา ให้แล้วเสร็จก่อนการดำเนินการเสริมสร้าง กรม.ร.ยก.เบา โดยควรดำเนินการตั้งแต่ขั้นตอนการทบทวนภารกิจ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการและภัยคุกคาม เนื่องจากหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วยที่ต้องการจะกลายเป็นต้นแบบและสารตั้งต้นที่สำคัญสำหรับการทบทวนและออกแบบขีดความสามารถที่จำเป็นต่อไป นอกจากนี้แล้ว ทบ. ควรให้ความสำคัญกับความสอดคล้องระหว่างหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วยที่จะอนุมัติใช้งานจริงของ กรม.ร.ยก.เบา รวมทั้งหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วยอื่นของ ทบ. และหลักนิยมการปฏิบัติการร่วม/ผสม ของกองทัพไทย (ทท.) เพื่อให้เกิดความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติการร่วมกันภายใน ทบ. และระหว่างเหล่าทัพในอนาคต

ด้านหลักนิยม ทบ. ควรพิจารณาทบทวน/ปรับปรุง/พัฒนาหลักนิยม กรม.ร.ยก.เบา โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องของหลักนิยมกับองค์ประกอบ ๓ ด้านสำคัญ ได้แก่ โครงสร้างการจัดหน่วย อาวุธยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย และระบบปฏิบัติการในสนามรบทั้ง ๗ ประการเข้าด้วยกัน สำหรับการพิจารณาทบทวน/ปรับปรุง/พัฒนาหลักนิยม กรม.ร.ยก.เบา ทบ. ควรรวบรวมข้อมูลขีดความสามารถที่มีอยู่จริงและขีดความสามารถที่ ทบ. ต้องการในแต่ละด้านประกอบการ

ดำเนินการ ทั้งนี้ ทบ. ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความสมบูรณ์ของหลักนิยม และพิจารณาทบทวน/ปรับปรุง/พัฒนาแนวคิดในการส่งกำลังบำรุงในการปฏิบัติการและการจัดหน่วย สนับสนุนทางการช่วยรบที่สนับสนุนโดยตรงต่อ กรม.ร.ยก.เบา

ด้านโครงสร้างการจัดหน่วย ทบ. ควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างการจัดหน่วย กรม.ร.ยก.เบา โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ ประกอบด้วย หลักนิยม อาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบและเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย และระบบปฏิบัติการในสนามรบทั้ง ๗ ประการ โดย ทบ. ควรพิจารณาปรับปรุงร่างอัตรากิจการและยุทโธปกรณ์ (อจย.) ที่เกี่ยวข้องกับ กรม.ร.ยก.เบา ตอนที่ ๒ ผังการจัด และ ตอนที่ ๓ อัตรากำลังพล จำนวน ๕ หมายเลข ทั้งนี้ในการพิจารณาปรับปรุงฯ ทบ. ควรหลีกเลี่ยงการเพิ่ม อัตรากำลังพลในภาพรวมเพื่อให้สามารถดำเนินการได้โดยง่าย สอดคล้องและเป็นไปตามร่างแผนแม่บท การปฏิรูปการบริหารจัดการและการปรับปรุงโครงสร้าง กท. พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๙ นอกจากนี้แล้วในการพิจารณาปรับปรุงฯ ทบ. ควรดำเนินการให้รองรับต่อการปฏิบัติรบผสมเหล่า (Combined Arms) ระดับกรม ในอนาคต

ด้านขีดความสามารถระบบอาวุธ และอาวุธยุทโธปกรณ์และสิ่งอุปกรณ์สำคัญอื่น ที่เกี่ยวข้องกับหลักนิยมและโครงสร้างการจัดหน่วย ทบ. ควรพิจารณาขีดความสามารถระบบอาวุธ และอาวุธยุทโธปกรณ์และสิ่งอุปกรณ์สำคัญของ กรม.ร.ยก.เบา โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและความเกี่ยวเนื่อง ของปัจจัยสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ หลักนิยม โครงสร้างการจัดหน่วย ระบบปฏิบัติการในสนามรบ ๗ ประการ และอาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบและเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัย ประกอบกับกรอบงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลในแต่ละปี โดย ทบ. ควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงรายการอาวุธ ยุทโธปกรณ์และสิ่งอุปกรณ์สำคัญที่ได้รับการกำหนดไว้ในขั้นต้นเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการจัดหา เป็นลำดับแรก และพิจารณาใช้ปัจจัยสำคัญ ๔ ประการประกอบกับกรอบงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ ในการจัดทำ อจย. ตอนที่ ๔ อัตรายุทโธปกรณ์ที่จะดำเนินการในขั้นต่อไป สำหรับการจัดทำตอนที่ ๔ อัตรายุทโธปกรณ์ของ อจย. กรม.ร.ยก.เบา ทุกหมายเลข ทบ. ควรพิจารณากำหนดรายการอาวุธยุทโธปกรณ์ สิ่งอุปกรณ์ ระบบและเทคโนโลยีทางทหารสำคัญที่เป็นขีดความสามารถจำเป็น (Capabilities Needed) ในระบบปฏิบัติการในสนามรบ ๗ ประการ ตามผลการวิเคราะห์ในการศึกษาวิจัยเป็นกรอบแนวทางในการ พิจารณา และในส่วนของการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบและเทคโนโลยีทางทหารของ กรม.ร.ยก.เบา แต่ละรายการที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมบังคับบัญชาและระบบข่าวกรองนั้น ทบ. ควรพิจารณากำหนด คุณสมบัติเฉพาะแต่ละรายการให้สามารถเข้ากันได้ (Compatible) กับระบบควบคุมบังคับบัญชาและ ระบบข่าวกรองของ ทท. และต่างเหล่าทัพ เพื่อการปฏิบัติการร่วมในอนาคต